

ВПЛИВ КОЛЬОРУ НА ЛЮДИНУ В ІНТЕР'ЄРІ

Колір — це властивість тіл викликати те чи інше зорове відчуття згідно зі спектральним складом відбитого або випромінюваного ними світла. Він відіграє велику роль у нашому житті і діяльності, оточує і супроводжує нас усюди. Художники, архітектори, дизайнери розв'язують композиційні задачі, пов'язані з кольором виробничого і суспільного інтер'єрів, виставкового ансамблю тощо. Текстильники розуміють під цим терміном засіб, який застосовується для фарбування.

Наука, яка вивчає колір та його властивості – кольорознавство, розкриває його особливості та закономірності. У кольорознавстві є свої закони, які слід вивчати, щоб застосовувати їх у навчанні та житті. Колір у природі та житті людини відіграє велику роль. Подібно до музики кольори викликають у людей різні емоції, впливають на настрій та працездатність. Науковці досліджують різні властивості кольору та його зв'язки з фізикою, психологією, світлотехнікою, медициною, технікою та мистецтвом. Історія вивчення кольору являє світу довгий список великих імен: Авіценна, Леонардо да Вінчі, І. Ньютон, І. В. Гете, Д. Максвелл, Г. Гельмгольц, М. В. Ломоносов, І. П. Павлов, С. І. Вавілов. Вони і безліч інших, менш знаменитих, а то й зовсім невідомих служителів науки внесли свій внесок у дослідження кольору та його впливу на людину.

Мета статті – дослідити особливості використання кольору в інтер'єрі, як засобу емоційного впливу на людину та розглянути позитивний вплив кольорової гами на оточуючих на прикладі конкретних об'єктів-інтер'єрів.

Актуальність теми зумовлена підсиленням інтересом впливу колористики інтер'єру на людину – її організм, психофізіологічні та психологічні показники.

Наші очі здатні розрізнати і вловлювати більше мільйона кольорів і відтінків, які, як вже давно доведено вченими, активно впливають на наше самопочуття, настрій, емоції. Деякі кольори можуть підвищувати працездатність, інші здатні викликати почуття щастя, радості, спокою, створити атмосферу комфорту і захищеності.

У популярній психології існують напрямки, які пов'язують сприйняття кольорів і психічний стан людини. Тобто, з однієї сторони кольори впливають на психіку, з іншого боку – вподобання людиною певного кольору визначає психологічну чутливість індивіда. І те, і інше може належати до спекуляцій, однак, якщо мова йде про приміщення, у якому ви проживаєте, то не слід заперечувати вплив кольору на психіку [6, с. 70]. Таким чином розглянемо вплив основних кольорів на людину [4] :

Таблиця 1.

Відображення кольору інтер'єру на психіці людини

Червоний	Вважається, що червоний досить напружений колір, спокійних і стриманих осіб він стомлює, особливо, якщо стає базовим кольором в кімнаті. Використовувати його як акцент можна, але дуже акуратно.
Оранжевий	Хоч він і яскравий, проте не такий важкий, як червоний. Створює атмосферу комфорту і затишку
Жовтий	Відносно цього кольору існує думка, що він активізує розумові процеси і при цьому не втомлює. Але чим яскравіше його відтінок, тим більше він дратує очі, а це не завжди приємно.
Золотистий	(У різних варіантах) робить оформлення більш статичним, може бути, навіть строгим. Психологічний вплив лише на рівні асоціативного сприйняття з грошима і багатством.
Зелений	У психологів вважається заспокійливим. Може непогано взаємодіяти на контрасті з жовтим. Взагалі, холодні кольори самі по собі не дратівливі для очей і мають здатність знижувати психічну напругу. Наприклад блакитний або синій. Тому для робочого кабінету слід вибрати інші тони.
Синій	Темно-синій колір радять використовувати з обережністю, він негативно впливає на психіку, може викликати депресію, а регулярне перебування в такому інтер'єрі викликає апатію, заважає сконцентруватися.
Білий	Білий колір — найкращий спосіб збільшити простір, зробити його більш легким і «чистим». До того ж білий колір підсилює апетит, підсвідомо переконує в якості та безпеці страв. Та все ж існують певні обмеження. Так, наприклад, велика кількість білого кольору в дитячій і спальні — не кращий варіант. Холодний і не доповнений яскравими акцентами, він буде виглядати нудно і навіть дещо гнітюче.

Колір в інтер'єрі, крім психологічного впливу на людину, впливає і на візуальне сприйняття простору. Світліші відтінки деяких кольорів збільшують і розширюють простір, створюють відчуття легкості і свободи. Інші ж, навпаки, здатні підкреслити замкнутість і невеликі розміри приміщення. [1, с. 184]

Візуальне поєднання кольорів може значно вплинути на ваше житло. Для початку потрібно сказати, що кожен колір можна віднести до групи легких, або важких. Крім цього, колір можна класифікувати на теплі й холодні відтінки. [5, с. 286] До легких відносяться кольори холодного спектра, світлі ненасичені, наприклад, небесний. Відповідно, до важких можна віднести темні і одночасно щільні кольори – бордовий, фіолетовий. Таким чином, кольори холодних спектрів розширюють простір, теплі ж, навпаки – звужують. Тому, щоб розширити простір невеликих приміщень, потрібно використовувати холодні, або світлі відтінки теплих тонів. Часто також використовуються пастельні тони. Щодо холодних тонів, дизайнери рекомендують розширяти ними простір в спальнях. [3]

Сильні контрастні відтінки можуть зруйнувати всю візуальну побудову, не буде цілісного сприйняття інтер'єру. Якщо ж ви хочете додати контраст, тоді використовуйте колір не в однаковій пропорції – один повинен переважати над іншим. Вони не повинні далеко знаходитися один від одного, інакше ефект не спрацює. І необхідно відзначити, що в світлі різкого контрасту варто до теплих тонів додавати холодні в якості фону. [2, с. 18]

Тільки правильний вибір кольору і його вдале поєднання з іншими тонами, дозволить зробити приміщення красивим і буде позитивно впливати на самопочуття як господарів і їх гостей.

Для прикладу візьмемо надихаючий інтер'єр школи в Києві. А вдихнули життя в її стіни і наповнили творчою атмосферою українські дизайнери зі студії Dream Design на чолі з Оленою Добровольською. Працюючи над організацією простору, дизайнери спробували змінити звичне ставлення не тільки дітей, а й дорослих до стандартної школи. Олена прагнула створити необхідні умови для зростання і розвитку нового прогресивного покоління.

Ідея дизайнерів полягає в тому, щоб стіни школи, її інтер'єр привертала увагу дітей до таких важливих аспектів нашого життя, як ергономіка і естетика. Тому в цій школі немає стандартних класів і похмурого фойє. Проте є багато яскравих і веселих елементів, а також сучасних дизайнерських рішень. Всі матеріали, які використовували у проекті є безпечними і екологічно чистими.

Взагалі, у цій приватній школі немає однотипних невиразних кабінетів чи коридорів – за кожним рогом розгортається новий сюжет. На стінах коридорів багато анімацій, різного плану панелей та панно, яскравих кольорів, оскільки метою дизайнерського задуму є заохочення до руху і пізнання чогось нового. У навчальних класах фокусну стіну виділяють іншим кольором або відтінком для концентрації учнів на ній, та щоб розслабити їхні очі.

Різнобарвний і багатогранний дизайн школи складає суцільну величезну інфографіку, настільки він насичений найрізноманітнішими арт-об'єктами, стіни вкриті народними символами, візерунками, дерево життя яке присутнє як і в головному холі так і в коридорах, та ще багато різних цікавих дизайнерських вирішень. Наприклад, в актовому залі стіну прикрашає об'ємний піксель-арт, (панно з гіпсових панелей, які складаються в гармонійну картину) віддала схожий на вишиваний візерунок. У кінозалі відчувається так, ніби потрапив усередину кольорової стрічки, і все за допомогою правильного освітлення та вдало підібраних кольорів.

Висновки. Колір – це те, що несе нам не тільки інформацію, але і безліч можливостей для розвитку і досягнення бажаного, покращує сприйняття матеріалу, розвиток творчих здібностей, робить позитивну енергетику в приміщенні. Нам зостається тільки навчитися читати цю інформацію і вміти самим правильно подати та вносити її в життя. Зрозуміти психологічний та психічний вплив кольору на людину, її емоційний стан. Достатньо просто знати як впливає колір і чого ми хочемо досягти. Перспективним напрямком наступних досліджень вбачаємо вивчення переваг впливу кольору у різних вікових періодах, та його впливу на організм людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Агостон. Ж. І. Теорія кольору і її застосування в мистецтві і дизайні. - М.: Мир, – 1982. - 184 с
2. Бажин Е. Ф., Єткін А. М. Кольоровий текст відносин. Л., – 1985. - 18 с.
3. Вплив кольору на сприйняття приміщення. URL: <http://tontuatons.ru/17422-vpliv-koloru-inter-eru-na-spriynjattja.html>
4. Вплив на людину кольору. URL: <http://dizajn.pp.ua/458-vpliv-na-lyudinu-koloru-v-nteryer-koloroterapiya-ta-osoblivost-kvtv.html>
5. Миронова Л. Н. Кольороведення. Мінськ, – 1984. - 286 с .
6. Петренко В. Ф., Кучеренко В. В. Взаємозв'язок емоцій і кольору. // Вісник МГУ. – 1988. - Серія 14. «Психологія». №3. с. 70.